

СРБСКЕ МЛАДЕЖИ.

Додатак Школског Листа.

I. ИГРЕ И ЗАБАВЕ

ЗА РАЗВИЈАЊЕ ТЕЛЕСНИ И ДУШЕВНИ СНАГА.

**Доказ да пламен од свеће није у среди
врео, но само с поля.**

(Физикална игра).

Узми комад од дебљ артие или карту, па в тури у пламен од свеће тако да управо изнад витиља стои, и подржи мало, али пре него ће се запалити извуци напољ, и видићеш на карти на оном месту округло црно коло, које в у среди бело, знак да у сред пламена нема ватре, него само с поля. —

Да добијеш лепе кристале од стипсе.

(Физикална игра).

Растопи у лончићу вреле воде толико стипсе, колико год се растопити даде, и остави на миру да се вода излади, па ће се начинити лепи кристали од стипсе, које ваља извадити и осушити.

Ако узмеш хромне стипсе (из апотеке) и ню тако растопиш, добићеш врло лепе црвене кристале, а од гвоздене стипсе добићеш врло лепе плавичасте кристале.

Ц. НАУКЕ.

Митровица

НА РАЗВАЛИНАХ ГРАДА СРЕМА, ПРОЗВАНОГ СИРМИУМА.

(Слѣв историчан, декламован у бесѣди Митровачкой 19. Фебр. 1867.)

(Продужено).

За времена док бѣ престолница
 Срем се попе на врх славе свое.
 Он тад дође и у повѣстницу
 Као мати на исток градова, ¹¹⁾
 Ко што Рим се зваше на западу;
 Па потомци бѣдне странке Рема
 Понеше се сви у срећи својој,
 И код коих траж'ше гостопримства,
 Те народе као свое роблѣ
 И држаше и тако их зваше,
 Па и земљу на запад од себе
 Склавонном они су назвали,
 А Сервию ову што є' на югу, ¹²⁾
 Робиньом да својом и слушкиньом.
 Срем поста тад гнѣздом тих тирана,
 Пани они што се називаху,
 Од куд позднѣ поста наслов бана;
 Почем цѣлу грдну околину
 Докл' дѣпира влада тих тирана,
 Панонном сладком земљом својом

¹¹⁾ По Ампану Марцелину.

¹²⁾ Свѣдоче све околности старина, да су Срби оvdѣ живили јошт пре Ираклија, кои є оне само на црном мору живеше и од татара го-вѣне Србе прихватио, и у Далмациа око Дубровника селишта им дао. Ёр као што на сѣверу од Скита бјаше Сибиря, тако и на југу Са-биря; долазеће обѣ речи од сабран уедно народ, кои сирѣч немогаше далѣ продужавати номадичан живот свој, а противположено речи „разсе-ян.“ Свако своме и браћа браћи име даваху, па сабрани тако уедно називаху се Сибири, Сабиря, Сабри, или Сорابي и Срби; а напротив томе номадичан живот водећи назаваху се Скити, Скитнице, или ро-ссияни и рассеяни; одовуд русси и расси, кое последнѣ туѣнци ра-цма и райцима прозваше.

Називаху исти пани они. ¹³⁾

Но попре јошт те гордости Срема

Стиже амо луча Христијанства.

Ню донесе сам апостол Петар

Епината мѣсто себ' оставив;

А за њиме дође свети Павле

И постави смерног Андроника

Епископом свег предѣла Сремског. ¹⁴⁾

Но христијанство никак не могаше

Незнабожству овдѣ одолѣти.

Иринею епискоцу Сремском

Пробус даде одрубити главу

Каменитог сред моста на Сави. ¹⁵⁾

Тако све бѣ доклѣ цар Константин

Незнабожству несаломи крила;

Онда Срем град поста и столицом

Предѣлнога архіепископа. ¹⁶⁾

И каменни мртвачки сандуци

Данас што се из землѣ копаю,

Намѣнути беше ти да буду

Вѣчне куће смерних христијана,

Подражаюћ учителю с' неба,

Когг тѣло камен' сандук прими.

Тако текло до петог столећа

Када Уни, монголско колѣно,

Што но многе унке подигоше

У походу своје ратоборном, ¹⁷⁾

Под Атиллом храбрим вождом своим

Ударише, град Срем порушише,

И грађане све њгове горде

То побише, то их растераше. ¹⁸⁾

Смрт Атиле растеране сабра

¹³⁾ Име Пана значило е по свой прилици исто то, што у позние време беше спанил властелин, кои е јуѣ gladii имао.

¹⁴⁾ Све овако казуе Фарлати и Салаги у кн. 2-ой.

¹⁵⁾ Читай жития Светих 26. Марта.

¹⁶⁾ Цѣле Паноние по Амнану Марцелину, која под Траяном и поздне и цѣо Банат заузимаше, доклѣ овај обитаем бѣ.

¹⁷⁾ Тако Унгары (Угры или ти Мађары) у подражаванѣ своих ових, пређе Арпада међу Славене упадших праотаца, пре њѣке године подигоше своим најславниим мужевима унке, могиле назване.

¹⁸⁾ Год. Хр. 442.

И Срем се град на ново подиже ;
 Док у шестом опет се столбѣу
 Не явише Алани, Вандали.
 С' „ван“ и „далѣ“ што сваког здравляху
 На супрот им кои се появи
 И за њима тврдице, Авари,
 Под Баяном вождом своим силним. ¹⁹⁾
 Ови град тай, то гнѣздо тирана,
 До темеля свега порушише,
 У развалах свега оставише,
 Да се нигда подићи неможе. ²⁰⁾

Срем кад тако и с' њим пани они
 Попадаше, онда тек усташе
 Њине слуге и сињи робови,
 Ђдно Срби, а друго Славонци,
 Те жупане, бане и кралѣве
 Из свог рода они имадоше.

Дуго време за тим постаяло
 Срем град беше сама развалина,
 Пуста, јдна, свом свету страшило.
 Тек при крају деветот столбѣа,
 Кад донеше и међу Славене
 Божѣ слово Кирил' и Методиј,
 Први беху смирени монаси,
 Што искаше душевног спасениа
 На том мѣсту усамљеном, пустом.
 И зар божи правда тако хтѣде,
 Да на мѣсту, гди е' гордост беснила
 Смерност диже храм свевишњи Богу,
 Посвећени светом Димитрију,
 Покровтелю побожних юнака ;
 Око храма да с' дигне самостан,
 А окол тог нѣколик кућица
 Убожничких смерних христијана,
 Све с' остатци гордог града Срема.
 И ова се мала населбина

¹⁹⁾ Читай светску повѣстницу. Авари тражише драгоцености и у самим гробовима. С' тога ни едан каменит гробни сандук није овдѣ ископан, којега ил заклопац ил он сам не би био у толико пробиен, да се могаше из њѣга све, што беше у њѣму драгоценог, поводити.

²⁰⁾ Г. Хр. 580.

Назва тада мѣсто Дмитровица,
 Нуз самостан светог Димитрија,
 Но касније опет Митровица,
 Под Андриом Првим кралѣм Угра,
 Под кога е Срем тада подпао.

При кралю том бѣ палатин Раде,²¹⁾
 Србског рода и србског племена
 Сремски предѣл нѣга е родио,
 Он ту своя и добра имаде
 Гди с' велики и мали Радинци.
 Поред краља и Раде Рим призна
 Као главу свега хришћанства;
 Па и знаде задобит' Игумна
 Дмитровачког овдѣ самостана,
 Те и овај, па уз нѣга цѣло
 Дмитровачко мало становничтво
 Поклонисе Риму, као глави.
 Онда Раде за таку услугу
 Игуману измоли крст златни
 И самостан поста абацом,²²⁾
 Оста тако до данашнѣг дана
 Абаџија светог Димитрија.
 Но у книге јавне уведесе
 Митровица мѣсто Дмитровица;
 Док у књигах наших православних
 Доскора се води Дмитровица.²³⁾

При заилазку тринајестог столећа
 Срем кралѣвском нарече се земљом,
 Ђр као мираз уз ћерку кралѣвску²⁴⁾
 Од Угра даде се Драгутину;
 Па га овај и онда задржа,
 Кад кралѣвство он уступи Србско
 Млађем брату кралю Милутину.

²¹⁾ Около г. Хр. 1050. Лѣтопис Праев' о кралѣвини (унгарској)
 част I Ар. 89.

²²⁾ Г. Хр. 1057. У исто ово време, и док е Срем под Мађарима био,
 постале су све у Срему и сад налазеће се римокатоличке общине, и
 све оне, кое мађарско име на себи носе.

²³⁾ И сам прости наш народ из оближних села, никад неће рећи
 „Митровица,“ но свагда „Дмитровица.“

²⁴⁾ Именем Катинку, кћер мађарског краља Владислава IV.

У то доба опет Митровица

Нарастла е новом населбином,
Населбином самих православних;
Што дигоше и други храм Богу
И светише г' светом Георгию,
Покровтелю највећем ювака.²⁵⁾

Срем стая тад под Србски владари
До четврти шестнајстог столећа,²⁶⁾
Кад Солиман Варадин освои
Уз Варадин цѣо предѣл Сремски.
Митровица паде под Турчина

Прве данке стаде боравити,
Ер у нѣойзи населишес' турци,
Христьянски вѣчни крволоци,
Покрај Саве од западиѣ стране.

Као виноград вразом угучени
Изгледаше Срем у црно обвит,
И у нѣму наша Митровица,
Све до битке срећне варадинске,²⁷⁾
У почетку осамнајстог вѣка;

Кад та дође, под ким и сад стои,
Под благ скиптар христьянских владара.
Тад и турци из Срема с' степаше,
Па из наше такођ Митровице;
Те на нѣино мѣсто досел'ше се
Занатлине и имућни люди
Испод бича турског бѣгајући,
Што и трећи храм дигоше Богу
У чест првом мученик' Стефану.

У том тако и добѣже амо
Породица една из Бугарске,
Данашиѣга гроф Пеачевића,
И та купи права властелинска,
Од ћесара Бечког Карла шестог,
Овдѣ и у Подлужию цѣлом.
Овдѣ она и назиди дворац²⁸⁾

²⁵⁾ На мѣсту ове цркве сгои данас само крст едан у оградѣ.

²⁶⁾ Г. Хр. 1526.

²⁷⁾ Г. Хр. 1716.

²⁸⁾ Митица, (Zollamt).

И за храну грдно стовариште, ²⁹⁾ У
 Кое стае и данас постое. ²⁹⁾
 Митровица сад е свак дан растла
 И душама, а и тековином,
 И у петой поста десетини
 Прошастога осамнајстог вѣка
 Та столица жупание Сремске.
 Поста тако свог Срема столицом.
 И Патачић први жупан беше,
 Што е' управљао свим предѣлом Сремским. ³⁰⁾

Но Срби су били уцвѣлени,
 Што с' поведѣ њине забацише,
 Собствена им с' управа не даде,
 И десетке давати мораше,
 Па да би се нѣшто утѣшили
 С' половином прошастога вѣка
 Заведе се краина войничка,
 С' њом свобода од сваког десетка.
 Митровица поста главним мѣстом
 Варадинске те войничке краине
 И у њойзи први бѣ пуковник
 Монатерли, син подвожда Србског ³¹⁾

Тако било до пре едног вѣка
 А шта с' сбило и како с' радило
 Од тог доба до данашнѣг дана
 Оставѣмо то на друго време.

То просборив и редом показав
 И зачетак и обстанак Срема,
 Па и живот наше Митровице, —
 Све знатности из далвѣ прошлости, —
 Врнус' Клио сад на другу страну,
 На ружичну погледа будућност,
 Па закликта и то из свег грла:
 Митровица свог Срема столица
 Нѣгда била, па ће опет бити! — ³²⁾

²⁹⁾ Велики магазин код дрвеног тржишта.

³⁰⁾ Г. Хри. 1745.

³¹⁾ Г. Хри. 1750, кад се и жупание Сремске столица у Вуковар премѣсти.

³²⁾ Са свршетком овог саставка молимо г. дописника Србобрановог

Вук и учитель.

(Басна.)

1. Шта велиш прияче за мог сина, упита вук учителя, где, колико га малена видиш, али ти е тако люта срца, одма би заклао, ко би га дирнуо, од тога нико лако шта ниочупа; а лукав е да му треба пара тражити, то ће бити човек е л? Хоће да како, рече учитель, то су дарови, да буде вук прави.

2. Ама сам се забринуо, настави вук, у кою школу да га дам, да се ови дарови развию. Ваше обичне школе нису ни зашто, ту вам седе и телад и магарад и яньци и остала трулад, те се међу њима уквари вучия нарав; ту највише учите децу, да буду мирна и поштена, а ни то ние за вучию нарав; па онда јошт и карате децу, а то убие понос, и учите их свачему, а то загуши урођене таленте; шта на то велиш? Я велим, рече учитель, да ти нђга оставиш у шуми у школи, ту е за вучию нарав најболђ, и ту се вучиј таленти најболђ развию.

3. Хе, настави вук, ти се смееш, али сам чуо за неку велику школу, где сами млади лавови иду; веле, ту деца свашта науче, а све од игре, и под заптом су, а чине шта хоће, то би било за мога; ама само чуем, да тамо и гвоздензубина деца иду, а то су ти крвници и убоице, па се боим поквариће ми се дете; шта на то велиш? Неваля их пуштати међу зле; рече учитель, поквари се крв, него я држим, најболђ ћеш учинити, да ти нђга оставиш лепо код куће, као што су и твоји стари чинили, пак ће бити вук прави, као што су му и дедови били.

Крез.

(око 560 год. пре Хр.)

У свом путовању по малој Азиј дође Солон и Крезу, краљу од велике Лидије. Ово беше у оно доба најбогатіи господар. Нђгово големо богатство беше проглашено по свем

под бр. 18. и знаком Ф. од ове 1867. г. и све оне нђгове овдашић другаре, кои овај саставак као испрекрштан и за претерано поетичан огласише, да они о Срему и Митровици истинитие, разговетније и уде-сније, с већим и болшим доказима подкрепљено, саставити и свђту на-шем саобштити потрудесе; ер напрасно критизирати и казати ово и оно, то е најлагше, то може и баба код гусака учинити.

Сачинителъ.

www.свету.такo, да још и данас за свакога пребогата човека кажу: богат као Крез. Чим Солон дође, одма стане Крез своје богатство показивати мислећи, овај ће се Бог зна како чудити и нѣга за највећег човека држати. А кад види, да онај мирно гледа, онда га упита: да ли је видео срећнија човека од нѣга? Солон одговори: срећнији беше Атинац Тел, истина прост грађанин, ал имађаше добро васпитану децу, дочека унуке још больше, и после дугог мирног и задовољног живота умре славно у боју за оташтво, где Атинци победу одржаше, те би сарањни на општи трошак, и остаде му славан спомен код грађана за навек. Опет запита Крез: а кога држиш онда за најсрећнијег, мислећи, сад ће зацело нѣга Солон навести. Солон рече: браћу Клеовиса и Витона из Аргоса, ер обојица одржаше мегдане и добише венце, а обојица погибоше у исти дан, кад их цела Грчка виде, како своју стару поштоваху майку, ер, ова хтеде у цркву да иде, а не нађе се при руци коња да јој запрегну у кола, запрегоше се њих двојица и одвукоше майку своју у цркву; тронута тим стара майка помоли се Богу, да даде нѣној деци најлепшу срећу, што је на овом свету људи имају; и нѣна молитва буде услишана, ер обојица падоше тај дан и славно погибоше у боју за своје оташтво, — тако им остаде за навек красно име огледала у поштовању своје старе майке, те им и грађани дигоше споменик у славу за навек. — Срдит Крез да Солон никако нѣга не наводи, упита: а зар мене недржиш за срећна? Солон рече: признаем, да си богат благом, и да се у томе нико с тобом мерити не може; али то је променљиво, и не могу те за срећна држати донде, док не чуем, да си и окончао срећно. Насмие се Крез Солону; али се наскоро окрене Крезова срећа. Хтеде он и онога јуначкога персиског цара Кира да подасе сломие, па упитавши у делфјској цркви за савет, доби одговор: ако Крез пређе пограничку реку свог царства Халис, велико ће разорити царство. Пун нада, да ће то бити персиско царство упути се у бой. Жесток бой са персијанцима потраја читав дан. Крез буде потучен и утече у своју престолницу град Сард. Кир долети у потеру за њим. Под градом приметне се бой с нова. Крез буде и ту побивен, и у оној тишини дође, те неки персијанац непознавајући Креза потеже, да га смлати; по ту искрзну неми Крезов син, и у оном страу доби едик и викну: не краља, те тим спасе отцу живот. Ухваћен жив Крез буде пред Кира доведен, и овај га по тадашњим обичајим осуди, да га жива

спале. Онда се сети Крез Солонових речи, па узданувши рече: многи е несрећно скончао, ког е срећа највећма подигла; и ово рекавши викне: о Солоне! мудри Солоне! То чув Кир, па заповеди, да га врате, и онда га упита, шта оне речи значе? А кад овај све исприча, какав е имао разговор са мудрим Солоном, помисли тада Кир и на своју срећу и нѣзино непостојанство, те тронут, опрости Крезу живот и задржа га уза се као пријатеља и отца, и овај му доиста делом и саветом од велике користи беше.

Майска песма.

С истока ведро прелива с дивно
Зорице мили злаћани сјай;
Просипа росу — благослов божиј, —
На меку траву на зеленој гай.

Где сваки цветак умивен росом,
Посвуда шири миомир свој,
А око нѣга облеће, бруи,
Марљиви, вредни челица рој.

И сунце ето, излазећ сјайно,
На небу плавом, позива нас,
У шуму тамо, где се разлеже
Малених тига умилни глас.

Где сваки кутак радостно слави
Рујну зору майскога дна
И где'но слави небесног отца
Китнаста, дивна природа сва.

Па зато хай'дмо, дечице мила,
Хайдемо тамо у лиснат гай:
Да с њоме скупа славимо Бога,
Што нам е дао мирисни Май! —

У Руми.

Ст. Л. Милашиновић.

О спавању.

По Дру А. Гешену.

(Свршетак.)

За здраве и одрасне доста е да у 24 часа само еданпут спавају, и спаванѣ то има трајати као што е горе речено од 20—25 године 5—7 часова. Али код деце, код старих и слабих люди има се спаванѣ са бденѣм чешће менјати, ер њима шкоди, ако само еданпут, па ма то и дуже трајало, спавају, као год што здравим и одраснима шкоди ако више пута спавају или ако сан прекидају.

Врло е шткодљив и напрасан прелазак из сна у будно станѣ, кад нас на прилику какав јаки утисак тргне из сна, ер онда се пробудимо са неким грчевитим потресом, кои

се шири од стомака до мозга, и налик је на електрични потрес. Врло је лакомислен посао дакле, кога кад мирно спава шале ради наеданпут дреком пробудити; а исто је тако лакомислено хтети кога одвикнути, да не говори у сну, поливанџм ладном водом, или месечару метнути пред кревет каду пуну воде, тако да кад хоће да устане, а он прво метне ноге у каду.

Сан са многим санјаријама није опоравна, ер су ту све душевне силе у живом деловању, те се не одмарају. После таквог сна неће човек бити ни мало окрепљен, као год да је целу ноћ спавао у труцкајућим се колима, у којима тело нема згодна намештаја ни мира, што је све нужно за право подкрепљење. А да може човек тврдо и мирно спавати, не сме се у последњим часовима пре леганя душевно напрезати и узбудити. Ко се све до леганя озбиљним ученџм бави, или се удуби у мисли о навали своих послова, или у шарене слике духа и уображеня, било као стваралац или уметник, тај или неће скоро моћи заспати, или ће му оно чим се напоследку бавио у сан прећи и у том полунесвесном стању недати му мира и мучити га; ер дух мора да се уталожити, да се прибере пре, него што ће се после напрезаня покоју предати. Тако исто бива, кад смо што пили или уживали штогод, што силу уображеня дражи и т. д. па одмах хоћемо да спавамо. Последњих часова у вече ваља се бавити само лаким занимљивим пословима и тела и душе, не ваља стомак тешким влима или јаким пићем претоварити, не ваља мислити о теретима прошлог или идућег дана, да ће нам сан бити заиста тврд и опоравиће нас, те ћемо се окрепљени у јутру пробудити.

Врло је рђава навика не моћи заспати, док се још у кревету нечита. Најгоре је читати у вече занимљиве књиге, ер ове уморени дух наново крећу и терају сан, који се већ био спустио на веће, али и новине често подстакну коју мисао, која у сну не да мира; а и не хесачећи овамо опасност, која прети с тога, што је свећа близу кревета, о којој опасности имамо толико страшних примера, Ху феланд даје још едан савет, али наравно извршити тај савет една је од најтежих задаћа. Он вели: Бриге ваља с халџинама заедно свући. А и телу је нужна опоравна, оно мора у пуном смислу речи бити у миру. За то је нужно лежати опружено, и само главу врло малко уздићи; најболје је лежати на страни, а люди се и незнајући ноћу преврћу, да не би крв навалила и загушила се на едной страни. На леђи лежати понаввише је незгодно, а рђав

е обичај (особито за оне, кои имаю много крви), дићи руке више главе, ер онда крв навали у главу и у прси. Тело валя ослободити од сваке узке одеће, како би сокови могли без препоне тећи. Спаваће капе треба изоставити, ер загрею главу те крв навали у главу. Пре се може допустити да они, којима су ноге обично хладне, ноћу имаю на ногама чарапе, али ове мораю широке бити и несмею се везати врпцама. Ништа не валя кревете коваквим справама грејти или шта више, те справе целу ноћ држати код себе. То се само може чинити код мале деце, ер ова не развиаю самостално доволно топлоте.

Особито се препоручуе, да се за душек узимаю модраци коњском струном или сламом испунѣни, а у узглавницама не валя да има много пера. За сваког, ко се може навикнути, најболји е покривач танак јорган, а на ногама лака перина. Тиме бива тело без сумњѣ чвршће, ер спаванѣ у дебелим перинама због јаке топлоте дражи систему живаца, тело постае осетљивије и одвећ слаби. А да креветске халтине увек треба да су чисто неће бити нужно ни споминјати.

За чудо е да се собе за спаванѣ обично рђаво изберу. Најшире и најздравије собе лепо се наместе, да се ту дочекују гости, што бива двапут три у години дана; а најманѣ и најгоре избице узму се за спаванѣ, и то нарочито где ће деца спавати, а оно баш валяло би најпространије собе да су за спаванѣ. Даню треба да су прозори што дуже отворени, зими не валя у угрияној соби спавати. Наложити валя само ону собу, у којој деца спаваю, али ни та не сме бити јако угрејана. Желити е да су спаваће собе од жубора и сокачке лупе удаљне, што е већма могуће; ноћу нека е мрак у њима, и ако није нужде нека не гори жижак. Позната е ствар, да није пробитачно држати у спаваћој одаи цвеће и друге мирисаве ствари. Прозоре не треба ноћу ни у летнѣ доба отварати, пре се могу, ако соба није велика, врата оставити отворена. Лицем се не валя прозору окренути, то шкоди ако очима, а и сан е у том случају при месечани и у јутру немирнији, ако нису завесе угасите боје и дебеле.

Манѣ или више шкоди и спаванѣ више особа у једном кревету. За децу и младе люде од највеће е опасности спаванѣ са старим особама, квари њихов здрави развитак и дае повода унутарњим болестима, а напротив ове старе особе чисто се

подмлађую. Као да млађи живот, свежу снагу магнетично у себе привлаче!

Спавањ после ручка, изузевши кратки одмор после ручка кад су топли летњи дани, може се безусловно само старијима допустити, ер отешчава сваривањ, а и иначе е врло шкодљиво. Осим тога тера крв у главу и чини да е човек зле волѣ; више умара, него што крепи, одузима вољу к послу и душевном напрезању, смета напоследку да се не може ноћу спавати. Зато сваком свегуемо, да се одвикне од тог рђавог обичая, а то ће лако моћи, баш ако е тај обичай код нѣга и дуго трајао, а зацело ће му то од користи бити.

И. О.

Црте из повѣсти Монастира „Привине Главе.“

(Свршетак).

По записнику 1741. год. црква е садашња сазидана год. 1741. благословом Патриарха Арсенија Јоановића. Ктитор први био е Симеон Вуковић житељ Шаренградски, кои дарова 1000 фор. сребра, он е и сарањн у овој цркви с леве стране до певнице; и нѣгов син Јован, кои е подигао торонь год. 1771 и цела нѣгова породица. И други су прилагали на зиданѣ цркве као: Јосиф от Монастерли полковник 150 фор. Коста Поповић из Шаренграда 200 фор. и Јован Симић из Шаренграда 100 ф. Трифун Исаковић капетан 115 ф. Аким Скокић из Шаренграда 100 ф. Прота Паланачки 100 ф. Прота Шидски 100 ф. Јован Скокић из Паланке 100 ф. Продановић полковник за себе и сина Саву 200 ф. Племенити Радивой Реажић из Врбаса поклонио е тада 8 волова и плуг с добром оправом проценѣно у 1075 ф. 30 кр. Пайша Георгиевић и Радул Стекић из Бачинаца 200 ф. Николић обрвахтмајстер 200 ф, архимандрит Раковачки Никанор и Шишатовачки Викентие 200 ф. Данил Радусевић еромонах Привиноглавскій 175 ф. и Мойсей ером. Привиноглавскій 100 ф. Стеван Стойчевић ишпан коморски у Нештину 100 ф. Гавра Димић и Теодор Петровић из Вуковара 175 ф. и други многи у суми 6788 ф. 30 кр.

Црква е ова освећена блаженопочившим Павлом, Ненадовићем Архиепископом и Митрополитом год. 1760. 18. Јуния, у

име святих Архистратига Михаила и Гавриила. При освеженю цркве купили су се и прилози на зиданѣ и поправљанѣ ћелия, и Митрополит Ненадовић приложио є 400 ф. за 4 ћелие; полковник Продановић за себе и сина свог Саву 200 ф. Николић обрвахтмайстер 200 ф. протопоп и варошани Палавчани 200 ф. Протопоп Яков Радушевић и варошани нештитчани 200 фор. и други многи у суми 3150 фор. коим су новцем ћелие с восточне и южне стране обновљене и нове сазидане. Звано велико даровала є госпођа Маринка супруга Почившег Јована Монастерља обрцапетана у Моровићу Маринка є та саранѣна овде у Манастиру год. 1754. 7. Юния.

У време Ненадовића Митрополита морао є сваки удов ђакон и свештеник покалуђерити се, и тако их є бивало како кое године по 8, 9, 10 и 11 еромонаха и по два ђакона и 2 монаха. Тада се служба Божия служила у цркви сваки дан, а неделњом служио є обично игуман с ђаконом.

Я сам покупио имена оних еромонаха привиноглавских, кои су најпре мирски свештеници били, и бележке о некима овде стављам: Симеон Живановић родом из Сомбора, учио се у Сомбору код мештера (учитеља) Атанасиа, рукоположен за свештеника год. 1721. Юния 29., био на парохији најпре у Букину у епархији бачкој, а после у Чалми у Срему. Са женом є живио 25 година. Имао три сина, едног у Товаришку свештеника Якова а два у Букину умро 1772. — Никанор Михайловић рођен у Сотину у Срему, учио књигу у Бачу код ереа Стефана, рукоположен за свештеника Висарионом Павловићем Епископом Бачким год. 1736; Синђелию имао од истог Епископа на парохию Бач, живио са женом 15 год. Дошао у Манастир год. 1749. имао три кћери и три брата у Бачу; умро 1771. — Герасим (најпре Георгій) Поповић родом из Шаренграда, имао деду Петра свештеника у Шаренграду, а отца Косту, учио се у Карловци код магистра Јоана; за ђакона рукоположен 1739. 25. Декемвра а 27. истог месеца за свештеника; у Шаренграду є 13 година држао парохию. Оставши удов с едној кћерию од полдруге године, дође у Манастир год. 1753. и пострижен буде чрез самог Митрополита Павла Ненадовића. Био є игуманом 6 година; (но не узаотопце; ер су се онда менили игумни до 1779 год.); но крайѣ био є незадовољан с тим станѣм, као што у записнику на едној месту стои написано. Умро 1766. — Геромонах Мисаил Јовановић родио се у Букину у Бачкој, био парохом у Мартинци,

са женом живио 30 година имао два сина; постригао се 1750 год. Марта 9. — Данил Радушевић, Проте Нештинског Якова син, изучио книгу у Карловци код учителя Мануила; парохом био у Нештину 17 година, имао децу, за нѣга стои у протоколу записано: „въ писании, читати, пояти добрѣ искусенъ.“ постригао се 1757 год. Нѣга е Митрополит Ненадовић, кад е дошао на кононичку визитацию год. 1763. 27. Юл. е произволениемъ братства произвео за Игумна, и био е Игуман до 1767, пак после от 1768 — 1777. Умро е те године Нов. 27. и саранѣн у паперти церковной, живио 72 год. — Евтимій Поповић, родио се у Шиду. Парохом био 25. година у Вуковару. Са женом живио 26 година, учио книгу код Гаврила Проте; имао едног сина; постригао се год. 1760. Авг. 15. Нѣга е Братство избрало за игумна год. 1767. 7. Авг. и био е игуман само годину дана. — Теодосіи Гавриловић родио се у Бачинци, тамо био, ђаконом, за женом живио две године, дошао у Монастир године 1767. Мая 24. и постригао се чрез игумна Данила године 1767 Септемвриа 6. Године 1778. по смрти Даниловой избран буде братством за игумна у присуству Јоанна Јовановића архимандрита Оповског (бившег после от год. 1784—1786 Карлштадским епископом и после од год. 1786—1805 Бачким) и М. Стефановића консисториалног нотария, био е игуман до 1786. умро године 1895. Декемвриа 22. као проигуман. — Софроній Петровић, родио се у Сент-Андріи тамо се и учио, парохом био у Берчели у епархији Цетинској, произведен на степен діаконства 1783. Февр. 6. и свештенства 7. исте год. чрез архипастира Арсенија Пламенца Епископа Черногорског, у чин монашки ступио год. 1785. — Григорій Јовановић, родио се у Кулпину у Бачкој діакonom и свештеником произведен год. 1766. од те године био парохом у Илоку до 1779. а после у Ердевику до 1793. Те године остане удов Юния 12. а Октовриа 12. дође у Монастир Пр. главу, прими монашески чин 5. Ноемвриа и преко Консисториума произведен буде за игумна умро год. 1803. После нѣга сви су игумни косисторијално постављани. —

Саобштио

Веніаминъ Бороцкій, іеромонахъ.

Издае и уређуе Никола Ђ. Вукићевић.

Брзотјском Андри Вагнера и друга.